

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในการนำสิทธิในเงินฝากเป็นประกันการชำระหนี้มาแล้วในบทที่ 1 ถึง บทที่ 4 พบว่าการทำสัญญาจำนำสิทธิในเงินฝากไม่ถือเป็นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสารตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และไม่สามารถจำนำสิทธิในเงินฝากโดยถือเป็นสิทธิอันเกี่ยวเนื่องในสังหาริมทรัพย์ได้เช่นกัน เพราะกฎหมายเกี่ยวกับการจำนำไม่ได้บัญญัติถึงวิธีการในการจำนำเหมือนเช่นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสาร ส่วนการทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในเงินฝากเพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ยังไม่มีข้อสรุปเป็นที่ยุติว่าการทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในเงินฝากดังกล่าวถือเป็นการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือเป็นเพียงข้อตกลงยินยอมของลูกค้านี้ ในการมอบสมุดเงินฝากให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกันและให้สิทธิเจ้าหนี้ถอนเงินจากบัญชีเงินฝากของจำเลยเพื่อหักชำระหนี้ในกรณีที่จำเลยผิดนัดชำระหนี้ และไม่ทำให้เจ้าหนี้มีสิทธิเหนือสิทธิในเงินฝากดีกว่าเจ้าหนี้สามัญรายอื่นของลูกค้านี้

นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่ได้ร่างเพื่อนำมาแก้ไขการนำทรัพย์สินบางประเภทที่ไม่สามารถนำไปจำนำ หรือ จำนองได้ ก็ยังมีปัญหาในการจำกัดสิทธิในการใช้สอยรวมถึงการเบิกถอนเงินฝากจากบัญชีเงินฝากที่เป็นประกันการชำระหนี้ และขั้นตอนในการบังคับชำระหนี้จากเงินฝากในบัญชี ซึ่งสามารถสรุปและให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. บทสรุป

จากการศึกษาพบว่าการทำสัญญาเพื่อนำสิทธิในเงินฝากไปเป็นประกันการชำระหนี้ มีข้อจำกัดทางกฎหมาย และมีผลทำบังคับใช้ได้ระหว่างคู่สัญญาในฐานะบุคคลสิทธิ

เท่านั้น เนื่องจากศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่าสิทธิในเงินฝากที่มีอยู่เหนือสมุดบัญชีเงินฝาก ไม่ใช่สิทธิซึ่งมีตราสาร แต่เจ้าหน้าที่ยังคงให้ผู้ฝากเงินทำสัญญาดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่อยู่ โดยสาระสำคัญของการทำสัญญาดังกล่าวนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับหลักประกันในเงินฝากสามารถจำกัดสิทธิในการเบิกถอนเงินฝากของผู้ให้หลักประกันและนำเงินฝากมาหักชำระหนี้ได้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะของสัญญาดังกล่าวได้ ดังนี้

1.1 สัญญาจำนำสิทธิในเงินฝาก

การทำสัญญาจำนำสิทธิในเงินฝากในปัจจุบัน โดยการส่งมอบสมุดเงินฝากให้แก่เจ้าหน้าที่ ศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่า ไม่ถือเป็นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสารตามกฎหมาย นอกจากนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9722/2539 ยังได้วินิจฉัยต่อไปว่า สิทธิการถอนเงินจากบัญชีไม่อาจส่งมอบกันได้ จึงไม่ใช่การจำนำตามมาตรา 747 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การทำสัญญาจำนำสิทธิในเงินฝาก จึงบังคับใช้กันได้ระหว่างคู่สัญญาในฐานะสัญญาไม่มีชื่อ โดยไม่ถือเป็นการทำสัญญาจำนำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้ได้มีนักกฎหมายให้ความเห็นไว้ ดังนี้

ศาสตราจารย์ไพจิตร ปุญญพันธ์ มีความเห็นว่า การจำนำเงินฝากต้องทำเป็นสัญญาจำนำสิทธิที่จะได้รับเงินฝากคืน ซึ่งสิทธิที่จะได้รับเงินคือสิทธิที่เกี่ยวกับเงินฝาก ถือเป็นสังหาริมทรัพย์ตามมาตรา 140 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การจำนำสิทธิที่จะได้รับเงินฝากคืนจึงสามารถจำนำได้ตามมาตรา 747 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่การจำนำสิทธิซึ่งมีตราสารตามมาตรา 750 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อาจารย์สฤติ เล็งไธสง มีความเห็นว่า การจำนำสมุดเงินฝากไม่มีผลเป็นการจำนำสิทธิในเงินที่ฝากตามตัวเลขที่ปรากฏบนสมุดฝาก การจำนำสิทธิที่เป็นสังหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสิทธิที่มีตราสารเท่านั้น จึงจะจำนำกันได้ตามมาตรา 750 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สิทธิในเงินฝากเป็นเพียงสิทธิเรียกร้องไม่ใช่สิทธิซึ่งมีตราสาร การจำนำสมุดฝากจึงไม่มีผลเป็นการจำนำแต่อย่างใด

ศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภักย์ มีความเห็นว่า บัญชีเงินฝากไม่สามารถจำนำได้
อย่างแน่นอนเพราะเงินฝากตกเป็นกรรมสิทธิ์ของธนาคารไปแล้วตั้งแต่ที่ฝากเงิน
แต่ผู้ฝากเงินมีสิทธิเรียกร้องเงินฝากคืนจากธนาคารตามใบรับฝากเงิน ซึ่งมีเอกสาร
หลักฐาน ที่ได้ทำตามแบบวิธีการ ซึ่งสิทธิเรียกร้องดังกล่าวก็คือสิทธิซึ่งมีตราสาร ดังนั้น
การจำนำใบรับฝากเงินจึงถือเป็นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสารตามมาตรา 750 แห่ง-
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จากความเห็นที่กล่าวไว้ข้างต้น จึงทำให้เห็นว่าข้อจำกัดทางกฎหมายของ
การทำสัญญาจำนำสิทธิในเงินฝากคือการวินิจฉัยว่าสิทธิในเงินฝากถือเป็นสิทธิที่จำนำ
ได้หรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่า หากนำความเห็นของ ศาสตราจารย์ไพจิตร ปุณณพันธ์ มาใช้
บังคับการทำสัญญาจำนำสิทธิในเงินฝากมาใช้บังคับตามกฎหมายจะมีผลทำให้การนำ
สิทธิในเงินฝากไปเป็นประกันการชำระหนี้สามารถทำได้โดยการทำสัญญาจำนำตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องวิธีการ ในการนำสิทธิ
ในเงินฝากไปเป็นประกันการชำระหนี้เหมือนเช่นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสาร

1.2 สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝาก

การทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากตามธุรกรรมปกติในปัจจุบัน สามารถ
แบ่งออกได้ 3 ลักษณะ กล่าวคือ

- (1) สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากทั้งจำนวน
- (2) สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากบางส่วน
- (3) สัญญาโอนสิทธิเรียกร้องในบัญชีหมุนเวียน

การทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากทั้งจำนวน และสัญญาโอนสิทธิ
เรียกร้องเงินฝากบางส่วนมักจะมีข้อตกลงในสัญญาว่าการโอนสิทธิดังกล่าวเป็น
การโอนสิทธิเด็ดขาด และมีผลเป็นการโอนสิทธิทันทีตั้งแต่วันที่ทำสัญญา โดยเจ้าหนี้
จะอายัดการใช้สิทธิเบิกถอนเงินฝากกับผู้ฝากเงินตั้งแต่วันที่ทำสัญญา ส่วนสัญญาโอน-
สิทธิเรียกร้องเงินฝากในบัญชีหมุนเวียนจะกำหนดข้อตกลงในสัญญาว่าการโอนสิทธิ
ดังกล่าวจะมีผลเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ และเจ้าหนี้จะไม่อายัดการใช้สิทธิเบิกถอน

เงินฝากกับผู้ฝากเงินจนกว่า ลูกหนี้จะผิดนัดชำระหนี้ เนื่องจากผู้ฝากเงินยังมีความจำเป็นต้องใช้บัญชีดังกล่าวเป็นบัญชีรับจ่าย เพื่อใช้หมุนเวียนในกิจการของลูกหนี้

แม้การทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากทั้งจำนวน และสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากบางส่วนจะมีข้อตกลงในสัญญาว่าการ โอนสิทธิดังกล่าวเป็นการโอนสิทธิเด็ดขาดและมีผลเป็นการ โอนสิทธิทันทีตั้งแต่วันที่ทำสัญญา แต่ในทางปฏิบัติ ผู้รับฝากเงินซึ่งเป็นสถาบันการเงิน ก็ยังคงจ่ายดอกเบี้ยให้เป็นค่าตอบแทนสำหรับการฝากเงินแก่ผู้ฝากเงินที่นำสิทธิในเงินฝากไปเป็นประกันการชำระหนี้ และยังไม่มีการเปลี่ยนชื่อเจ้าของบัญชี และผู้มีสิทธิเบิกถอนบัญชีเงินฝาก โดยเจ้าหนี้จะเริ่มเข้ามาควบคุมบัญชีดังกล่าวและขอใช้สิทธิเบิกถอนเงินฝากหรือหักชำระหนี้จากเงินฝากดังกล่าวเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้การทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากทั้งจำนวนและสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากบางส่วนจึงไม่ถือเป็นการ โอนสิทธิเด็ดขาดซึ่งจะมีผลบังคับใช้เป็น การโอนสิทธิในทันทีนับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาแต่ถือเป็นการ โอนสิทธิโดยมีเงื่อนไขว่าลูกหนี้จะต้องผิดนัดชำระหนี้ก่อน

การโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากอย่างเด็ดขาดโดยให้มีผลทันทีตั้งแต่วันที่ทำสัญญาจึงต้องดำเนินการเปลี่ยนชื่อเจ้าของบัญชีเงินฝากและชื่อผู้มีสิทธิเบิกถอนเป็นชื่อเจ้าหนี้ และให้ผู้รับฝากเงิน แต่การดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลทำให้หนี้ ตามสัญญาฝากเงินดังกล่าวย่อมระงับสิ้นไปโดยหนี้เคลื่อนกลืนกันตามมาตรา 353 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และทำให้ผู้ฝากเงินเสียสิทธิในการได้รับดอกเบี้ย เป็นการตอบแทนในการฝากเงินในบัญชีดังกล่าว และอาจเป็นเหตุทำให้ผู้ฝากเงินไม่ยินยอมโอนสิทธิในเงินฝากให้แก่เจ้าหนี้ในลักษณะดังกล่าว และยังก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการบัญชีเงินฝากแก่เจ้าหนี้ผู้รับโอนด้วย

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการทำสัญญาดังกล่าวข้างต้นจะมีผลผูกพันเฉพาะกับคู่สัญญาเท่านั้น เจ้าหนี้ไม่อาจอ้างสิทธิตามสัญญาดังกล่าวต่อบุคคลภายนอกได้ และไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินฝากดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้รายอื่น การทำสัญญาดังกล่าวจึงมีสาระสำคัญ ในเรื่องการหักชำระหนี้จากเงินฝากในบัญชีเมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ส่วนข้อตกลงในเรื่องการให้ความยินยอมให้เจ้าหนี้อายัดสิทธิในเงินฝากจะกำหนดในสัญญา

จำนาสีทธิในเงินฝาก และสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องเงินฝากและไม่ได้กำหนดไว้ในหนังสือหรือข้อตกลงยินยอมให้หักเงินฝาก

อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงดังกล่าวก็ไม่ถือเป็นข้อตกลงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ถือเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรม เพียงแต่บังคับใช้ระหว่างคู่สัญญาในลักษณะบุคคลสิทธิเท่านั้น ข้อตกลงดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นทรัพย์สินของเจ้าหนี้ที่จะใช้ชนบทกลายนอกได้ และไม่ทำให้เจ้าหนี้มีบุริมสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้จากเงินฝากในบัญชีดังกล่าวก่อนเจ้าหนี้รายอื่น

ส่วนการทำสัญญาเพื่อนำสิทธิในเงินฝากไปเป็นประกันการชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่ไม่ได้เป็นผู้รับฝากเงินนั้น มีข้อจำกัดทางกฎหมายตรงที่เจ้าหนี้รายดังกล่าวไม่สามารถหักกลบลบหนี้ หรือหักชำระหนี้จากเงินฝากในบัญชีได้โดยตรง และต้องแจ้งให้ผู้รับฝากเงินส่งมอบเงินฝากให้แก่เจ้าหนี้เมื่อลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ และหากลูกหนี้หรือผู้ฝากเงินที่เป็นผู้ให้หลักประกันของลูกหนี้อาจโต้แย้งได้ว่าลูกหนี้ยังไม่ได้ผิดนัดชำระหนี้ และทำให้เจ้าหนี้ต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่อผู้รับฝากเงินว่าลูกหนี้ผิดนัดจริง ซึ่งในกรณีดังกล่าวผู้รับฝากเงินจะไม่ยินยอมส่งมอบเงินฝากจนกว่าจะได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติจากทั้งสองฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันกระทรวงการคลัง และกระทรวงยุติธรรม ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. เพื่อนำมาแก้ไขการนำทรัพย์สินบางประเภทที่ไม่สามารถนำไปจำนำ หรือ จำนองได้ ซึ่งในส่วน of ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงการคลังเป็นร่างฉบับล่าสุดที่ผ่านความเห็นชอบจากมติคณะรัฐมนตรี ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะเฉพาะแนวทางการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

ตามมาตรา 22 แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงการคลังได้กำหนดว่า

“ผู้ให้หลักประกันมีสิทธิครอบครองใช้สอย แลกเปลี่ยน จำหน่ายจ่ายโอน และ
 จำนองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน รวมทั้งใช้เป็นหลักประกัน ใช้ในการผลิต นำไป
 รวมเข้ากับทรัพย์สินอื่นใช้ไปสิ้นไปในกรณีที่ครอบครองเพื่อการใช้สิ้นเปลือง และได้
 ดอกผลของทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

ผู้ให้หลักประกันจะนำทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้ไปจำนำ
 เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ต่อไปมิได้

การใดที่แตกต่างจากความในมาตรานี้ตกเป็นโมฆะ”

จากร่างกฎหมายมาตราดังกล่าว เห็นว่า ผู้ให้หลักประกัน มีสิทธิจำหน่าย จ่าย
 โอน ใช้สอย ใช้ในการผลิต นำไปรวมเข้ากับ ทรัพย์สินอื่น ใช้ไปสิ้นไปในกรณีที่
 ครอบครองเพื่อการใช้สิ้นเปลืองและได้ดอกผลของทรัพย์สินนั้น จนกว่าศาลจะมีคำสั่ง
 บังคับหลักประกัน โดยผู้รับหลักประกันจะกำหนดข้อตกลงให้แตกต่างจากมาตรา 22
 ไม่ได้ มิฉะนั้นข้อตกลงดังกล่าวจะตกเป็นโมฆะ

จึงเห็นได้ว่าหลักกฎหมายได้เปิดช่องให้ผู้ให้หลักประกัน มีสิทธิที่จะใช้
 ประโยชน์จากทรัพย์สินของตนเองได้อย่างเต็มที่ ในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ และมี
 ความสอดคล้องกับการนำ สหกรณ์ทรัพย์ที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจตาม
 มาตรา 8 (3) มาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ แต่ไม่สอดคล้องกับการนำสิทธิในเงินฝาก
 ไปเป็นประกันการชำระหนี้ อีกทั้ง การกำหนดข้อห้ามมิให้ ผู้ให้หลักประกัน ใช้สอย
 นำไปรวมกับทรัพย์สินอื่น หรือจำหน่ายทรัพย์ที่เป็นหลักประกันได้ ก็มีได้เป็นข้อตกลง
 ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีแต่อย่างใด เนื่องจาก ผู้รับหลักประกัน
 ย่อมมีสิทธิที่จะถือครองหลักประกัน หรือกำหนดข้อตกลงเพื่อประโยชน์ในการบังคับ
 หลักประกันในอนาคต จึงเห็นควรให้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ
 พ.ศ. มาตรา 22 ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง โดยกำหนดให้สิทธิในเงินฝากเป็น
 ทรัพย์สินที่สามารถกำหนดข้อตกลงเพื่อห้ามมิให้ผู้ให้หลักประกันใช้สอย แลกเปลี่ยน
 จำหน่ายจ่ายโอน สิทธิในเงินฝากได้ หรือแก้ไขร่างกฎหมายมาตราดังกล่าวโดย
 กำหนดให้ผู้สัญญาสามารถกำหนดข้อสัญญาให้แตกต่างจากมาตรา 22 ได้ ซึ่งสอดคล้อง
 กับร่างมาตรา 22 ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดย

กระทรวงยุติธรรม เพราะถือเป็นสิทธิของผู้รับหลักประกันที่จะกำหนดข้อตกลงจำกัดสิทธิการใช้สอย และจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินหลักประกันเพื่อประโยชน์ในการบังคับหลักประกันในอนาคต

อย่างไรก็ตามตามมาตรา 22 แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงยุติธรรม ไม่ได้กำหนดข้อห้ามมิให้กำหนดข้อตกลงเป็นอย่างอื่นสำหรับทรัพย์สินหลักประกันบางประเภท เช่น สินค้าคงคลัง จึงเห็นควรให้จำกัดข้อจำกัดสิทธิในการจำหน่ายจ่าย โอน ทรัพย์สินหลักประกันบางประเภทที่ต้องมีการหมุนเวียนตลอดเวลาตามสภาพของธุรกิจ เนื่องจากทรัพย์สินดังกล่าวไม่อาจกำหนดข้อจำกัดสิทธิในการจำหน่ายจ่าย โอนของผู้ให้หลักประกันได้ เพราะเป็นทรัพย์สินที่มีการหมุนเวียนเข้า ออก ตลอดเวลา

2) ตามมาตรา 35' แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง อาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความกฎหมายดังกล่าวได้ว่า ในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันได้นำสิทธิในเงินฝากประจำซึ่งมีกำหนดระยะเวลาในการฝากเงิน ผู้รับฝากเงินในฐานะลูกหนี้แห่งสิทธิจะต้องนำเงินฝากที่ครบกำหนดระยะเวลาไปวางทรัพย์สินหรือไม่ และในกรณีที่ผู้รับหลักประกันมีสถานะเป็นผู้รับฝากเงินด้วย และได้ทำการต่ออายุบัญชีเงินฝากออกไป โดยผู้ให้หลักประกันไม่ยินยอมจะถือเป็นกรณีที่ผู้รับหลักประกันรบกวนการครอบครอง และการใช้สอยสิทธิในเงินฝากของผู้ให้หลักประกันซึ่งเป็นเหตุทำให้ขัดต่อมาตรา 22 ดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ ดังนั้น จึงเห็นควรให้แก้ไขร่างกฎหมายมาตราดังกล่าวว่าจะไม่ให้นำมาใช้บังคับกับสิทธิเรียกร้อง

'ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ., มาตรา 35 ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง ถ้าสิทธิเรียกร้องซึ่งเป็นหลักประกันถึงกำหนดชำระก่อนหน้าที่ประกันไว้ให้ถือว่าอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นเป็นหลักประกันแทนสิทธิซึ่งเป็นหลักประกัน และให้ลูกหนี้แห่งสิทธินำทรัพย์สินอันเป็นวัตถุแห่งสิทธินั้นไปวางไว้ ณ สำนักงาน-วางทรัพย์สิน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับหลักประกันและผู้ให้หลักประกันทราบโดยเร็ว'.

ประเภทสิทธิในเงินฝาก โดยนำหลักเกณฑ์ตามมาตรา 14 วรรคสอง² แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงยุติธรรมที่ให้ลูกหนี้แห่งสิทธินำเงินฝากที่ถึงกำหนดก่อนครบกำหนดระยะเวลาชำระหนี้ไปส่งให้แก่ผู้ให้หลักประกัน และผู้รับหลักประกันร่วมกัน เพื่อให้ผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันตกลงร่วมกันก่อน หากตกลงกันไม่ได้จึงให้นำเงินฝากไปวางไว้ ณ สำนักงานวางทรัพย์ทันทีโดยไม่เปิดช่องให้ผู้สัญญาตกลงกันให้จัดการเงินฝากเป็นอย่างอื่น

3) ตามมาตรา 41 วรรคสี่³ แห่งร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง อาจทำให้เกิดปัญหาในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันไม่ให้ความยินยอมให้ผู้รับหลักประกันทำหนังสือแจ้งความครอบครองไปยังผู้รับฝากเงินซึ่งเป็นลูกหนี้แห่งสิทธิผู้ให้หลักประกัน จึงยังมีสิทธิเบิกถอนเงินฝากได้ตามมาตรา 22 ดังนั้น จึงเห็นควรให้แก้ไข ร่างมาตรา 41 วรรคสี่โดยตัดเงื่อนไขว่าการมีหนังสือแจ้งการครอบครองทรัพย์สินจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้หลักประกันก่อน หรือกำหนด

²ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ., มาตรา 14 วรรคสอง ที่เสนอโดยกระทรวงยุติธรรม, ถ้าสิทธิซึ่งเป็นหลักประกันนั้นเป็นมูลหนี้ซึ่งต้องชำระเป็นเงินและถึงกำหนดชำระก่อนหนี้ซึ่งประกันไว้ ลูกหนี้แห่งสิทธิต้องจ่ายเงินให้แก่ผู้รับหลักประกัน และผู้ให้หลักประกันร่วมกัน ถ้าทั้งสองฝ่ายตกลงกันไม่ได้ แต่ละฝ่ายอาจเรียกให้วางเงินจำนวนนั้นไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์ได้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน.

³ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ., มาตรา 41 วรรคสี่ ที่เสนอโดยกระทรวงการคลัง, ในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิเรียกร้องและผู้รับหลักประกันมีหนังสือบอกกล่าวการนำสิทธิเรียกร้องนั้นมาใช้เป็นหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่งสิทธิแล้ว หากผู้รับหลักประกันโดยได้รับความยินยอมจากผู้ให้หลักประกันมีหนังสือแจ้งการเข้าครอบครองทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันไปยังลูกหนี้แห่งสิทธิ ห้ามมิให้ลูกหนี้แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้ให้หลักประกันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องถึงกำหนดชำระให้ลูกหนี้แห่งสิทธิชำระหนี้แก่ผู้รับหลักประกัน.

ไว้อย่างชัดเจนว่าการให้ความยินยอมตามมาตรา 41 วรรคสี่ และการทำความตกลงตามมาตรา 45 วรรคสองสามารถดำเนินการได้ก่อนที่จะมีเหตุบังคับหลักประกัน

4) การบังคับหลักประกันนั้น ตามร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ ที่เสนอโดยกระทรวงการคลังได้กำหนดไว้ในมาตรา 45⁴ ว่าเป็นผู้รับหลักประกันที่เป็นผู้รับฝากเงินมีสิทธิที่จะนำเงินฝาก หักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันโดยผู้รับหลักประกันต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้หลักประกันทราบภายใน 3 วันนับแต่วันที่ได้หักชำระหนี้โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

ส่วนกรณีที่ผู้รับหลักประกันไม่ได้เป็นผู้รับฝากเงิน แต่ผู้ให้หลักประกันได้นำสิทธิในเงินฝากของสถาบันการเงินอื่นไปเป็นประกันการชำระหนี้ผู้รับหลักประกันกรณีดังกล่าวตามมาตรา 45 วรรคสองกำหนดว่า ผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันอาจตกลงกันให้สถาบันการเงินผู้รับฝากเงินหักชำระหนี้แทนผู้รับหลักประกันก็ได้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ก่อให้เกิดความสะดวกต่อการบังคับชำระหนี้จากเงินฝากที่ได้ฝากในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากกระแสรายวันที่เป็นการฝากเงินโดยไม่มีกำหนดระยะเวลา และถือเป็นหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ

⁴ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ, มาตรา 45 ที่เสนอโดยกระทรวงการคลังในกรณีทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเป็นสิทธิในเงินฝากในสถาบันการเงิน และผู้รับหลักประกันเป็นสถาบันการเงินที่รับฝากนั้นไว้เองหรือเป็นผู้รับฝากเพื่อประโยชน์ของผู้รับหลักประกันทั้งหมด ผู้รับหลักประกันอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อมีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญาแต่ต้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้หลักประกันทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ดำเนินการดังกล่าวโดยไปรษณีย์ตอบรับ หากผู้ให้หลักประกันและผู้รับหลักประกันตกลงกันให้สถาบันการเงินผู้รับฝากเงินนำเงินฝากดังกล่าวมาหักชำระหนี้ตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจแทนผู้รับหลักประกัน สถาบันการเงินผู้รับฝากเงินอาจนำเงินฝากดังกล่าวหักชำระหนี้ได้ทันทีเมื่อได้รับหนังสือแจ้งจากผู้รับหลักประกันว่ามีเหตุบังคับหลักประกันตามสัญญา ให้นำความในมาตรา 54 มาใช้บังคับแก่การนำเงินฝากมาหักชำระหนี้ตามมาตรา 51.

แต่ถ้าเป็นการฝากเงินในบัญชีเงินฝากประจำที่มีกำหนดระยะเวลาข้อมก่ให้เกิดปัญหา
ในทางปฏิบัติ เนื่องจากมีจำกัดตามมาตรา 35 ที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังนั้น จึงเห็นควรให้
แก้ไขมาตรา 35 ตามข้อเสนอแนะที่กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการหัก-
เงินฝากเพื่อชำระหนี้ตามมาตรา 45 ดังกล่าว